

Motion till riksdagen 2009/10:C314

av **Siw Wittgren-Ahl och Alf Eriksson (s)**

Stadsodling viktig i hållbara städer

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att beakta stadsodlingen i utvecklingsarbetet för hållbara städer.

Motivering

Utan robusta system för livsmedelsförsörjning är våra städer inte hållbara, men detta är en insikt som hittills nästan helt har förbigåtts i det pågående utvecklingsarbetet för hållbara städer i vårt land. En genomgripande föreställning är att städerna måste bli tätare bebyggda för att de ska bli mer hållbara. Vi anser att det måste bli lika allmänt vedertaget att förutsättningarna för lokal livsmedelsproduktion inte får utplånas.

För närvarande är det knappast någon som kan föreställa sig en situation med samhällsfarlig livsmedelsbrist i vårt land. Vi har ett effektivt jordbruk inom landets gränser och vi har råd att köpa det vi behöver på en global marknad. Men jordbruket, livsmedelsindustrin och distributionen av livsmedel är starkt beroende av den fossila energi som vi av flera skäl måste upphöra att slösa med i framtiden. Det kan dessutom finnas svårbedömda risker för lägen med akut brist på fossil energi långt innan reserverna är tömda. Då måste vi klara livsmedelsförsörjningen med en betydligt större andel lokal produktion, d.v.s. i städerna och deras närmaste omgivningar. Numera bor över 85 % av Sveriges befolkning i städer och tätortssamhällen.

Globalt beräknas den urbana odlingen producera så mycket som en sjundedel av all mat. FN:s livsmedelsorgan FAO räknar med att i framtiden en större andel av födan måste produceras lokalt. För närvarande anses detta vara viktigast i utvecklingsländerna, men även i exempelvis USA, Storbritannien och Nederländerna ökar betydelsen av stadsodling i olika former.

Det finns förfärande exempel i modern tid i Europa på att stadsodlingen varit avgörande för befolkningens överlevnad. Ändå är detta ingenting som

Fel! Okänt namn på

tas på allvar i dagens svenska stadsplanering. Staten har inte pålagt kommunerna något ansvar för att långsiktigt säkra stadsbefolkningens tillgång på livsmedel och kommunerna har inte självmant lagt in detta som en förutsättning i sin samhällsplanering.

När miljöministern i början av sommaren svarade på en fråga i riksdagen om odling i staden gav han flera goda exempel på den stora betydelse som koloniträdgårdar och andra former av stadsodling har för befolkningen. Han ansåg också att det är viktigt att öka förutsättningarna för fritidsodling och angav flera motiv för detta. Men det räcker inte att ett statsråd står i riksdagen och talar om vad som ”bör uppmärksammas och beaktas vid planering av ny bebyggelse och, inte minst, vid ombyggnad av befintliga områden”. Regeringen måste ge tydliga uppdrag till de berörda statliga myndigheterna för att dessa på allvar ska beakta stadsodlingen i utvecklingsarbetet för hållbara städer. Till exempel bör tilläggsdirektiv med denna innebörd ges till Delegationen för hållbara städer och de myndigheter (Boverket, Formas, Riksantikvarieämbetet och Arkitekturmuseet) som nyligen fick ett samarbetsuppdrag om hållbar stadsutveckling.

I det tidigare nämnda frågesvaret noterade miljöministern att ”tillgången på mark som inte är bebyggd är en förutsättning för ett aktivt friluftsliv och för anläggande av odlings- eller kolonilotter. Staten och landets kommuner har ett gemensamt ansvar för att dessa intressen tillgodoses.” Det är nu hög tid för regeringen att ta sin del av detta ansvar och se till att förutsättningarna för stadsodling inte för alltid förstörs. Den goda ambitionen att bygga städerna på ett mer hållbart sätt får inte tillåtas resultera i sin motsats när det gäller livsmedelsförsörjningen.

Stockholm den 30 september 2009

Siw Wittgren-Ahl (s)

Alf Eriksson (s)